

Z judikatury nejv. správního soudu.

Zakládá-li všeužitečný elektrárenský podnik své právo vésti elektrické vedení přes objekty, k nimž nemohou býti užívací práva proti vůli jejich majitele vzhledem k § 8 zák. č. 438/1919 zřízena, o soukromoprávní dohodu s majitelem příslušného objektu, zkoumá úřad pouze prejudiciálně, zda podle zmíněné soukromoprávní dohody je elektrárenský podnik skutečně oprávněn, vedení přes objekt vésti. — Majiteli příslušného objektu není ovšem nijak bráněno, aby pořadem práva docílil rozhodnutí soudu o rozsahu své soukromoprávní povinnosti oproti elektrárenskému podniku. Kdyby bylo soudním rozsudkem nalezeno, že majitel objektu není povinen trpěti vedení elektrické přes svůj objekt na základě soukromoprávního ujednání, získal by tím ve smyslu § 86, odst. 1 č. 3 nař. č. 8/1928 důvod pro obnovu řízení správního. — V obnoveném řízení by ovšem patrně musel povolující úřad celý projekt zamítnouti, kdyžtě jeho uskutečnění proti vůli majitele objektu je podle zákona nevynutitelné. Příklad, který je v nálezu řešen, je velmi častý, neboť elektrárny si právo vésti elektrické vedení přes objekty, zmíněné v § 8 zákona č. 438/1919, pravidelně zajišťují ve smlouvě o dodávce proudu do domu majitele objektu. (Nález z 3. dubna 1935, č. 14.210/35.)

Válečný poškozenec nepřijal v dobré víře ve smyslu § 31 zákona č. 142/1920 ve znění zákona č. 133/30 neprávem mu přiznané požitky, jestliže neoznámil příslušnému úřadu změnu ve svých poměrech, jež se dotýká podmínek, za nichž důchod byl přiznán. — Podle § 31 zák. č. 142/1920 ve znění zákona č. 133/1930 mohou býti od válečného poškozence požadovány vyplacené požitky za dobu starší nežli 3 léta od jejich splatnosti tehdy, nepřijal-li je válečný poškozenec v dobré víře. Stěžovatel tvrdil ve stížnosti, že nedostatek dobré víry je dán pouze tam, kde lze mluvit o úmyslném zatajení. N. s. s. však postavil se na stanovisko, že dobrá víra chybí u takového válečného poškozenec, který neoznámil úřadu změnu svých poměrů, jež má vliv na přiznání důchodu, jak mu to zákon ukládá. — Tento výklad zákona je přimknut úzce k textu zákona. Bylo by však možno hájiti také mínění, že neohlášení změny v poměrech poškozencových nesouvisí přímo s dobrou vírou v přijímání požitků a že otázku dobré víry je třeba řešiti zcela samostatně. Vzhledem k sociálnímu prostředí, z kterého se poškozenci většinou rekrutují, byl by snad tento výklad zákona ekvitrnější. (Nález z 3. dubna 1935, č. 12.928-35.)

Zemské úřady pro válečné poškozence nejsou úřady politickými ve smyslu nař. č. 8/1928

o správním řízení. — Plyne to jednak z výpočtu úřadů v § 1 nař. č. 8/1928, jednak z toho, že zákony č. 142/1920 a 39/1922 zřídily pro záležitosti péče o válečné poškozence zvláštní úřady a nesvěřily je úřadům politickým. Zemské úřady pro válečné poškozence jsou organisovány jako úřady samostatné s určitě vymezeným vlastním okruhem působnosti a s určitou správní jurisdikcí. — Nález je jistě ve shodě s právním řádem, avšak s hlediska legislativního nelze nijak pochopiti, proč by nařízení č. 8/1928 nemělo platiti také na řízení před zemskými úřady pro válečné poškozence a proč by na toto řízení měly býti — v nedostatku pozitivních předpisů — aplikovaný pouze zásady správního řízení judikaturou vyvozené. (Nález z 3. dubna 1935, č. 12.929/35.)

Jestliže zemský úřad na podané námitky zruší podle § 56 řádu volení do obcí č. 75/1919 celé volební řízení nebo jeho určitou část, není oprávněn další postup volebního řízení jakkoli upravovati. — Úřad zrušil volbu do obecní rady, shledav určitou vadu volebního řízení v obsazení mandátů jednotlivými stranami. K tomuto výroku připojil poučení, jež učinil součástí svého rozhodnutí, jak má býti rozvrh mandátů proveden. Podle názoru n. s. s. mohl úřad ovšem projevit svůj názor, jak má býti rozvrh mandátů uskutečněn, a dáti takto volební komisi poučení, jak má postupovati. Avšak tímto poučením by nebyla volební komise vázána, neboť by právě šlo jen o názor úřadu, vyslovený mimo rámec jeho judikující činnosti. — Že tento nález odpovídá materiálně zákonu, o tom není pochybností. Je jen otázka, zda může nss. příslušné rozhodnutí úřadu zrušiti z úřední moci, aniž to stížnost vytýká. V nálezu se praví, že úřad si osobil kompetenci, která mu podle právního řádu nepřislušela. Je však nesnadno říci, že by to byla věcná nepřislušnost úřadu, k níž nutno ovšem přihlížeti vždy ex offio, neboť zakládá zmatečnost. Vždyť ve volebních věcech je kompetentní zásadně zemský úřad rozhodovati. Jde tu tedy spíše pouze o překročení rozhodovací pravomoci, což však není možno kvalifikovati za zmatečnost, nýbrž za nezákonnost, jež musí býti ve stížnosti na nss. výslovně vytýkána. (Nález z 5. dubna 1935, č. 14.062/35.)

Nárok na diety z důvodu vedení dvojí domácnosti náleží také těm soudcovským zaměstnancům, kteří nemají stálé služební místo ve smyslu zákona č. 217/1896 ř. z. (o organisaci soudů). — Usnesení ministerské rady z 22. prosince 1920, jímž jsou také upraveny diety státních zaměstnanců z důvodu vedení dvojí domácnosti na Podkarpatské Rusi, rozlišuje trvalé ustanovení od zatímního přidělení. Trvale ustanovenými jsou však i soudcovští úředníci, kteří nemají určité stálé místo soudcovské, neboť zákon organizační č. 217/1896 ř. z. v q 3 a 44 obsahuje jen výjimku ze

zásady nepřeložitelnosti soudců, jež platí podle § 99 ústavní listiny. Přidělování úředníků k jednotlivým soudům v obvodu vrchního soudu ve smyslu § 44 zákona č. 217/1896 ř. z. zahrnuje však v sobě ztrátu dosavadního působiště za současného určení jiného působiště, na rozdíl od pouhého přidělení ve smyslu § 46 téhož zákona. (Nález ze 6. dubna 1935, č. 19.303/35.)

Předpis § 174 zákona č. 221/1924 o 5⁰/₀ úrocích z prodlení platí také pro pojištěnce, uvedené v § 1 zákona č. 117/1926. — Podle zákona č. 117/1926 zůstávají pro zaměstnance, podrobené pensijnímu pojištění soukromých zaměstnanců, v platnosti některá ustanovení zákona č. 33/1888 ř. z. o nemocenském pojištění, jinak však i na tyto zaměstnance platí ustanovení zákona č. 221/24. Zachována však zůstala jen ustanovení, obsažená v určitých paragrafech, jakož i ustanovení předpisů, jimiž byly tyto paragrafy doplněny a měněny. Takovouto změncu nebo doplněním paragrafů zákona č. 33/1888 ř. z. není však § 4 zákona č. 29/1909 ř. z., který zavedl materii úplně novou, totiž institut úroků z prodlení, která zákonu č. 33/1888 ř. z. vůbec nebyla známá. Ale pak platí i na zaměstnance, o nichž mluví zákon č. 117/1926, předpis § 174 zákona č. 221/24 o 5⁰/₀ úrocích z prodlení, nikoli však předpis § 4 zákona č. 29/1909 ř. z. o 4⁰/₀ úrocích. — V zájmu jednotnosti sluší tento názor vítati, ač přísně vzato bylo by možno tvrditi, že zněním zákona č. 117/1926 je kryto i ustanovení § 4 zákona č. 29/1909 ř. z. (Nález z 9. dubna 1935, č. 14.401/35.)

Hodlá-li ministerstvo veřejných prací, potvrzujíc přehledný a zastavovací plán podle zákona č. 88/1920, opřítí svůj výrok o skutkové okolnosti, které stranám z řízení námitkového ve smyslu § 10 zákona nejsou známé, musí se vhodným způsobem postarati o to, aby strana nebyla o své právo obrany zkrácena. — Proti přehlednému plánu, sestavenému státní regulační komisí, může strana podati podle § 10 zákona č. 88/1920 námitky. Pro zjišťování skutečností, které tvoří skutkový podklad regulačních dispoic přehledného plánu, není ovšem v zákoně předepsáno žádné zvláštní řízení, avšak to neznamena, že by úřad plán potvrzující mohl své rozhodnutí založiti na skutečnostech, k nimž strany nemohly v předcházejícím řízení zaujmouti své stanovisko. — Prakticky řečeno, musí ministerstvo veřejných prací, chce-li vycházeti z jiných skutečností, nežli které vzala za základ svých dispoic státní regulační komise, stranám dáti možnost, aby se k těmto skutečnostem vyjádřily. Stejně platí i o hodnotných úsudcích, z nichž musí býti patrné, jak úřad k nim dospěl, neboť by se strana vůbec brániti nemohla. — Tímto nálezem se stranám v mezích velmi širokých ustanovení zákona č. 88/1920 poskytuje ochrana proti tomu, aby úřad mohl

bez ohledu na námitkové řízení podle § 10 zákona postavití strany před nové skutečnosti, jichž správnost popírají. (Nález z 10. dubna 1935, č. 14.406/35.)

Přiměřenou náhradou ve smyslu § 6 zákona č. 45/1930 o stavebním ruchu je rozuměti u pozemků obecnou jejich hodnotu, která se však nerovná ceně, které by majitel pozemku mohl za pozemek docílití při volném prodeji. — Na tvoření prodejních cen pozemků působí často vlivy, které se skutečnou čili obecnou hodnotou pozemků nemají nic společného, jako náhodná, často i uměle vyvolaná přechodná konjunktura, nezřídka i přímo lichva s pozemky, ba někdy očekávání, že se v obci projeví potřeba pozemky vyvlastňovati. Zvýšení cen, vyvolané takovými mimořádnými vlivy, nesmí však býti bráno v úvahu při určování obecné hodnoty vyvlastňovaných pozemků, resp. přiměřené náhrady za ně, zejména však nesmí přicházeti v úvahu při vyvlastňování pozemků podle zákona o stavebním ruchu, kdyžtě důvodem pro uzákonění tohoto vyvlastnění nebyl snad absolutní nedostatek pozemků, způsobilých k zastavění, nýbrž právě nadměrně vystupňované požadavky při dobrovolném jich výkupu. — Lze míti za to, že nález jde poněkud daleko ve své snaze vyvlastňování pozemků podle zákona o stavebním ruchu umožniti. Jak by se obecná hodnota pozemků určovala jinak nežli srovnáváním s cenami na volném trhu, není možno dobře si představití. Proti nálezu bylo by také lze uvéstí, že důvodem vyvlastnění v zákonech o stavebním ruchu byla ta okolnost, že ochota stavěti nebyla u téže osoby, jež vlastní potřebné pozemky. Že by však měl stavebník obdržeti pozemky ke stavbě výhodněji nežli na volném trhu, ze zákonů o stav. ruchu nevyplývá. (Nález z 12. dubna 1935, č. 15.504/33.)

Velikost prostoru před nádražím, odkud vede příjezdní silnice, nenáleží určovati úřadům zmíněným v zákoně č. 38/1886 z. z. čes., nýbrž železničním úřadům stavebním. — Podle § 1 zákona č. 38/1886 z. z. čes. se prostranství před nádražím nepočítají k příjezdům, nýbrž tvoří součást železnice. Proto také v řízení, jehož účelem je stanoviti potřebu, směr a délku příjezdní silnice, není místo rozhodovati o tom, jak veliký má býti prostor před nádražím, naopak musí zemský úřad, vydávaje své rozhodnutí podle § 5 zákona č. 38/1886 z. z. čes., vycházeti z toho, jak byl prostor před nádražím určen v řízení stavebním o stavbě nové stanice nebo nádraží. — Bylo by možno dodati, že jen tehdy, kdyby v železničním řízení stavebním nebylo o prostoru před nádražím vůbec jednáno, bylo by lze připustiti, aby v řízení podle zákona o příjezdních silnicích řešil si zemský úřad také otázku prostranství před nádražím jakožto otázku prejudicielní. (Nález z 12. dubna 1935, č. 14.624/35.)

Zamýšlí-li úřad přeložiti úředníka na trvalý odpočinek podle § 80, odst. 2. služební pragmatiky č. 15/1914 ř. z. pro trvalou nezpůsobilost, je povinen sděliti mu důvody tak dalece konkrétně, aby se úředník mohl proti rozhodnutí řádně brániti. — Rozhodnutí o tom, zda má býti úředník podle § 80, odst. 2. služ. pragmatiky přeložen do trvalé výslužby, náleží ovšem do volné úvahy úřadu, avšak z toho neplyne, že by řízení, zejména provedení šetření o námitkách, jež úředník má právo proti zamýšlenému pensionování ve smyslu § 82 služ. pragm. podat, bylo pouze věcí úřadu a že by úřad měl je prováděti bez všeliké účasti úředníkovy, resp. že by do volné úvahy úřadu spadalo i řešení otázky, zda jsou dány skutkové předpoklady trvalé neschopnosti ve smyslu § 80, odst. 2. služ. pragmatiky. Jestliže tedy úřad neuvede žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo lze usuzovati na trvalou nezpůsobilost úředníkovu, je rozhodnutí ztíženo podstatnou vadou. (Nález z 12. dubna 1935, č. 14.451/35.)

Živnostenské společenstvo je oprávněno určit ve smyslu § 115 živn. řádu příspěvkové procento na základě předepsané výdělkové daně, avšak je při tom zavázáno hleděti ke změnám poměrů daňových a hospodářských ve společenstvu, pokud mohou míti vliv na předpis daně výdělkové v roce, v němž se společenstvo na příspěvcích usnáší, a pokud jsou již známé. — Základem pro vyměření společenstevních příspěvků je podle § 115 živn. řádu předepsaná daň výdělková. Ježto však rozpočet společenstva se stanoví na příští rok, nemůže býti základem pro vyměření příspěvků daňový předpis za rok, v němž se rozpočet sděluje, nýbrž rok předcházející, neb i rok dřívější. Avšak změny v daňových a hospodářských poměrech společenstva mohly by změnití příspěvkovou základnu, pročež poslední daňový předpis není basi nezvratnou pro vyměření příspěvků, nýbrž základem v určitém směru fiktivním. — Názor v nálezu projevený snaží se zřejmě najíti východisko z toho, že mezi rokem, na jehož základě byly příspěvky vyměřeny, a rokem rozpočtovým může uplynouti po případě delší doba, která změni naprosto poměry jednotlivých členů společenstva. Avšak řešení nálezu má opět jinou nevýhodu. Přivádí se jím do hospodaření společenstva značná nejistota, neboť bylo by nutno uvažovati a odvažovati rozhodující momenty, což je pro spravedlivé rozvržení příspěvků velmi nebezpečné. Zdá se, že pevná base posledního daňového předpisu, jakkoli může vésti k výsledkům někdy méně uspokojivým, je přece jenom bezpečnější. (Nález ze 16. dubna 1935, č. 13.162/35.)

Nutná výživa předka-válečného poškozence není nezabezpečena ve smyslu § 25 zákona

č. 142/1920 vždy tehdy, nedosahuje-li příjem předka hranice, vytčené v § 2 zákona (6000 Kč). — Otázka, zda výživa předka je zabezpečena, je otázkou skutkovou, jejíž zodpovědění tvoří součást skutkové podstaty úředního rozhodnutí. Názor, jako by nutnou výživu nebylo lze pokládati za zabezpečenou, nedosahuje-li příjem válečného poškozence-předka hranice vytčené v § 2 zákona, nemá opory v zákoně, neboť částka tam uvedená není stanovena jako existenční minimum, nýbrž je to maximum příjmů, při němž vůbec ještě nárok na důchod podle zákona může býti přiznán. — Může býti pochybné, zda vyřešení pojmu zabezpečení výživy je součástí skutkové podstaty, neboť bylo by možno hájiti stanovisko, že jde tu o pojem právní, který nutno vyložit ze souvislosti celého zákona. Tu pak ovšem § 2 zákona by byl důležitou pomůckou. Mínění v nálezu projevené může vésti k důsledkům málo žádoucím, neboť úřad má téměř úplnou volnost pokládati v některých případech výživu za zabezpečenou i tehdy, kdy tomu tak podle obvyklých zkušeností zřejmě není. Tak právě v nálezu, o který jde, byla pokládána výživa dvou osob za zabezpečenou hospodářstvím, jehož výnos byl odhadnut na 1800 Kč ročně. (Nález ze 16. dubna 1935, č. 14.708/35.)

Usnesení honebního výboru o pronájmu společenstevní honitby podle českého zákona honebního č. 49/1866 z. z. čes., nemá povahu rozhodnutí neb opatření správního úřadu, nýbrž je pouhé prohlášení strany. — Honební výbor není totiž úřadem, nýbrž správním orgánem honebního společenstva bez moci rozhodovací. Dohlížeti nad tím, zda honební výbor šetřil při pronájmu honitby předpisů zákona, přísluší vzhledem k § 4 zákona č. 125/1927 dnes okresnímu úřadu. Pro tuto působnost okresního úřadu není zákonem určena žádná lhůta a není ani v zákoně stanoveno, že jest usnesení honebního výboru veřejně vyhlásiti, nebo že do jeho usnesení jest podati stížnost v určité lhůtě nebo na určitém podacím místě. Může proto okresní úřad ať ke stížnosti stran nebo z vlastní dozorcí moci kdykoli usnesení honebního výboru přezkoumati. (Nález ze 17. dubna 1935, č. 14.585/35.)

Pod prodej zvěře hájené, jež může býti podle § 34 čes. hon. zákona č. 49/1866 z. z. čes. konfiskována, nelze subsumovati takovou činnost, která nesměřuje k tomu, aby byla zvěř bezprostředně uvedena do prodeje. — Hájená zvěř byla v době hájení přivezena do Čech z Moravy. Dovození byla zvěř podle § 34 čes. zák. honebního konfiskována, ježto dovoz se stal v úmyslu zvěř prodati. Podle nálezu podléhá však konfiskaci jen hájená zvěř, jež je nabízena ke koupi, je vystavována na prodej a pod. Pod prodej nelze však subsumovat takovou činnost, která snad ve svých důsledcích může vésti k prodeji, je však jen počátečním

článkem řetězu všech jednání, která konečně k prodeji vedou. Dovezení zvěře nespadá proto pod pojem prodávání zvěře. (Nález ze 17. dubna 1935, č. 14.583/35.)

Obsahuje-li kolaudační výměr podle § 97 čes. zákona vodního více nežli pouhé konstatování toho, že provedené dílo souhlasí s uděleným konsensem, nýbrž propůjčuje-li další oprávnění, nad rámec původního konsensu, sluší jej proti dotčeným osobám posuzovati podle procesních zásad, platných pro vodoprávní konsens. — Kolaudační výměr vodního díla schválil zvýšení spádu vody nad míru vodoprávním konsensem povolenou. Takovéto dodatečné schválení se podle své povahy právní rovná však změně vodoprávního konsensu a mohlo by býti povoleno toliko po novém vodoprávním řízení, provedeném podle §§ 81 a násl. vodního zákona. Proti osobě dotčené mohl by vodoprávní konsens v kolaudačním výměru latentně obsažený působiti jen tehdy, kdyby byla bývala řízení toho řádně účastna, k čemuž by bylo zapotřebí, aby řízení bylo podle § 82 nebo § 83 vodního zákona řádně vyhlášeno, anebo kdyby dotčené osobě byl býval alespoň kolaudační výměr doručen. Jinak však nemůže kolaudační výměr proti dotčené osobě ani formálně vejíti v právní moc. (Nález z 24. dubna 1935, č. 15.171/35.)

Majitelem podniku ve smyslu § 69 zákona č. 26/1929, který ručí za pojistné, není majitel budovy, ve které je podnik provozován. — V daném případě šlo o městské divadlo, pronajaté určitému podnikateli. Pensijní příspěvky, jež divadešní ředitel dlužil, byly předepsány městu jakožto majitelce budovy. Nss. však rozhodnutí ministerstva sociální péče, jímž byl předpis pojistného potvrzen, zrušil pro nezákonnost, při čemž vyslovil názor, že výraz »majitel podniku« v § 69 zák. č. 26/1929 neznamená nic jiného nežli podnikatele, čímž se míní osoba, na jejíž účet se provoz děje. Z obsahu a uspořádání § 69 zákona č. 26/1929 je totiž patrné, že upravuje se jím ručení z titulu podnikatelství. V bodě 1 je normována solidarita osob, zúčastněných na témž podnikání ve vlastnosti podnikatelské (spolupodnikatelů a dílčích podnikatelů), v bodě 2 pak, kde postavení jsou proti sobě majitel podniku a zaměstnavatel jako dvě různé osoby, je upraven případ, kdy zaměstnavatel osob, činných nájemně v určitém podniku, není ve vztahu k tomuto podniku ani podnikatelem ani nájemcem. Také z toho, že zákon vylučuje toto ručení v případě pronajmutí podniku, je zjevno, že zde nemíní břímě solidárního ručení uvaliti na osoby, které nejsou účastny podnikatelského risika. Že § 69 zákona č. 26/1929 ukládá ručení jen podnikateli, to potvrzují konečně nepřímě i materiále zákona. (Nález z 24. dubna 1935, č. 6011/33.)

Také přestupky stavebního řádu pro Čechy podléhají promlčení, třebaže není to pozitivním předpisem stanoveno. Pro délku promlčecí doby nutno analogicky použití ustanovení § 4 min. nař. č. 61/1855 ř. z. — Je zásadou, ovládající všeliké právo trestní, nikoli jen to, jež je přikázáno do kompetence soudů, nýbrž i všeliké trestní právo policejní, že trestnost každého deliktu, pokud nebylo výslovně ustanoveno jinak, projitím určité doby pomíjí. Tato zásada došla výslovného výrazu téměř ve všech normách, obsahujících ustanovení trestní. Nelze proto z toho, že v některé trestní normě ustanovení o promlčení trestnosti chybí, dedukovati, že tresty tam stanovené se nepromlčují. Pro tento názor lze naléztí oporu také v té okolnosti, že trestní normy, pokud promlčení výslovně upravují, stanoví jen u nejtěžšího trestu hrdelního nepromlčitelnost, naproti tomu u trestných činů, pro něž se ukládají tresty mírnější, stanoví promlčecí lhůtu odstupňovaně, a to tak, že podle výměry trestní sazby je úměrně stanovena i promlčecí doba. Bylo by ve zřejmém rozporu s principem právě naznačeným, kdyby přestupky zcela podřízeného rázu jako jsou přestupky stav. řádu co do promlčení byly na roveň postaveny zločinům nejtěžším. Nedostatek pozitivního předpisu o délce promlčecí lhůty lze nahraditi analogickým použitím normy nejbližší příbuzné, totiž nařízení č. 61/1855 ř. z. — V principu nutno se stanoviskem soudu, které se odvážně odpoutává na poli trestního práva správního od psaného právního předpisu, zajisté souhlasiti, ač ovšem bylo by možno také argumentovati tak, že promlčení u podřízených přestupků není třeba právě pro jejich bezvýznamnost, a že promlčení nezná řada zákonů veřejného práva (na př. služební pragmatika pro disciplinární delikty státních úředníků). Pokud jde o analogické použití nařízení č. 61/1855 ř. z., dovolává se nss. Hoetzelova Československého práva správního str. 356, kde se však pouze praví, že řízení před obecním trestním senátem není upraveno a že se obdobně užívá předpisů, platných pro řízení trestní před politickými úřady. (Nález z 26. dubna 1935, číslo 15.211/35.)

Jestliže strana podle daného jí právního poučení podá proti rozhodnutí okresního úřadu ve věci bagatelní odvolání, je povinen zemský úřad podané odvolání odmítnouti, avšak zároveň učiniti z úřední moci opatření, aby se straně dostalo správního poučení, že rozhodnutí okresního úřadu je podle čl. 8, odst. 3 org. zákona č. 125/1927 konečné. — Podobnou formulaci najdeme často v judikatuře soudní; k tomu, že zemský úřad není oprávněn rozhodovati o odvolání z výměru okresního úřadu ve věci bagatelní, přihlíží nss. důsledně ex officio a ruší se proto rozhodnutí pro nezákonnost; lze však míti za to, že tato prakse je příliš formalistní. Věci,

o které jde, nejsou z věcné příslušnosti politických úřadů vyloučeny ve prospěch kompetence jiné kategorie úřadů. Zemský úřad je tedy při bagatelních sporech jen funkčně nepřislušný; k této nepřislušnosti nenutí však nss. nic přihlížeti ex officio, a to tím spíše, uváží-li se, že straně se rozhodnutím zemského úřadu v žádném směru nemůže státi újma na jejích právech proti její vůli, neboť má kdykoli možnost se brániti proti výroku zemského úřadu, a to jak formálně, tak i věcně. Namítá-li ovšem strana před nss. nepřislušnost zemského úřadu, musí jí býti vyhověno. Souhlasí-li však s tím, že o její záležitosti rozhodoval úřad druhý, ač rozhodovati měl jen úřad jediný, pak není důvodu zakročovati ex off. (Nález z 29. dubna 1935, č. 14.443/35.)

Pomocnými pracovníky ve smyslu § 73 živn. řádu jsou takové osoby, které při živnostenských podnicích jsou v pravidelném zaměstnání bez rozdílu věku a pohlaví. — Tento pojem předpokládá, že osoba, jež svou hospodářskou činnost dává cizímu podniku k dispozici, jest k němu na základě smlouvy v poměru služebním. Nestačí tedy, aby určitá osoba konala v živnostenském podniku nějaké práce, nýbrž vykonávání prací musí se díti na základě služebního poměru této osoby k podnikateli. Cestující obchodní není tedy pomocným pracovníkem ve smyslu § 73 živn. řádu, protože není ve služebním poměru k podnikateli. Toto rozlišování má značný význam pro průkaz způsobilosti, předepsaný k nastoupení živnosti. (Nález z 30. dubna 1935, č. 10.358/30.)

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y

Dr. František Rouček a Dr. Jaromír Sedláček: **Komentář k československému zákoníku občanskému.** Sešit 1. dílu I., stran 160, subskripční cena 30 Kč brož. Právnické knihkupectví a nakladatelství, Praha 1935.

Poměrně nedlouho po Klangově zpracování všeobecného občanského zákoníka dožívá se toto staré zákonodárné dílo nového komentovaného vydání v českém jazyce, jež lze označiti právem za událost neobyčejně významnou. Vedle shora uvedených dvou autorů jsou citováni na titulní straně právě vyšlého prvního sešitu jako spolupracovníci naši nejpřednější zástupci právní teorie i praxe: z pražské Karlovy university se účastní prof. Dr. Hermann-Otavský, prof. Dr. Krčmář, prof. Dr. Hora, prof. Dr. Svoboda a prof. Dr. Andres; z brněnské university Masarykovy prof. Dr. Weyr, prof. Dr. Baxa, prof. Dr. Čáda, doc. Dr. Kuběš, doc. Dr. Neubauer a doc. Dr. Gerlich a z bratislavské university Komenského prof. Dr. Ráth, prof. Dr. Raucher a prof. Dr. Štajgr. O zpracování textu,